

# A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VIII. évfolyam.

FIUME, szombat 1911. január 21.

17. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)  
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:  
Egész évre . . . . . 24 kor. Negyedévre . . . . . 6 kor.  
Félévre . . . . . 12 kor. Egy órára . . . . . 2 kor.

Egyes szám ára helyben 6 fillér.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Nyomda telephelyszáma (sürgős esetekben) 932.

## Az iparfejlesztés ébredése.

(H. I.) A huszadik század első éveiben, a nemzeti küzdelem időszakában, az iparfejlesztés volt a közvélemény, a politikai pártok, a vezérek és a kormányférfiak dédelgetett gyermeke. Magyarország gazdasági önállósága, a külön vámterület, a nemzeti jegybank voltak a közélet lehangosabb jelszavai. A nemzet eszményei közt homlokterben állott a magyar iparállam megteremtése. Megmozdult az egész magyar társadalom és az osztrák gyártmányok ellen vámsorompót emelt minden egyes magyar ház elé.

A hatalmas osztrák iparbárok irigykedve nézték, hogy Budapesten a kormányférfiak és a hatóságok szinte udvarolnak minden gyárosnak és egyre-másra kezdtek Magyarországon gyártelepeket vásárolni, fióktelepeket alapítani. Egyesek a Bismarck jóslatát látták megvalósulni és Budára helyezték át, ha nem is a monarchia sulypontját, de a gyártelepeik jelentős részét. Berlinben és Frakfurtban, Párisban és Londonban, Amsterdamban és Brüsszelben, Zürichben és Newyorkban szájról-szájra járt a hír, hogy Magyarország a gyáralapítók Eldorádója, mert itt nemcsak ingyen telket, adómentességet, biztos állami rendelkezéseket kaptak, de még nagy pénzbeli szubvenciókat is. Sokan foglalkozásszerűen üzték a magyar gyári „koncessziók” közvetítését, a magas szubvenciók kijárását. Párisban és Londonban külön szindikátusok és részvénytársaságok létesültek, amelyek egyenkint negyven-ötven, sőt száz millió koronákra rugó gyáralapítási terveket terjesztettek a magyar kereskedelmi kormány elé.

Az 1909. év elején, mikor a Wekerle-Kossuth-kormány ingadozni kezdett, az akció megszibbadt. A kereskedelmi minisztérium iparfejlesztési osztályának vezetője, aki a megfestesült szeretetreméllóság és előzékenység, hűvösen, lehangoltan, vállvonogatva fogadta a nagy tervezőket. A szubvenciók kérvényeket a miniszter és az államtitkár vontatva tárgyalták és fedezet hiányában „egyelőre” ad acta tettek, vagy a limine elutasították.

Egy évig tartott ez a válság, mely a Wekerle-Kossuth kormány bukásával végződött.

Az iparfejlesztésről, mely egy egész éven át betegeskedett, már csak suttogva beszélünk. Az új kormány első programjai az addig dédelgetett gyermeket még csak meg sem említették.

Hieronymi Károly, az új kereskedelmi miniszter maga is inkább a kormány általános politikájával foglalkozott első beszédeiben. Csak a választási harc alatt kezdte emlegetni az iparfejlesztést, de akkor is csak a mezőgazdasági házi ipar fejlesztésének szükségességét hangoztatta. Végül aztán a nagyváradi

beszédében tüzetesebben nyilatkozott és megmondta, hogy a leányzó nem halt meg, csak alszik.

Helyt is állott a szavának. Az 1911-iki költségvetésben az iparfejlesztési rovatban hat millió koronát irányzott elő, egy millióval többet mint Kossuth Ferenc. Ezt a többletet részben az országos kísérleti állomás és a technikai muzeum előkészületi munkáinak költségeire szánta ugyan, de kijelentette a költségvetés indoklásában, hogy a többletet azért is kéri a parlamenttől, mert az eddigi 5 millió korona már le van kötve előzetesen engedélyezett segélyekre, már pedig ő újabb gyárakat is óhajt létesíteni. Sőt úgy láttuk, hogy Hieronymi nem az új gyárak számára, de az új alkotások hatalmas arányaira fekteti a fősúlyt, nem sok gyárat, de nagy gyárakat akar teremteni.

De ezek inkább csak tünetek voltak. Ebből még nem láttuk, hogy az új kormány melynek vezető férfi a minapi újévi beszédben legfőképpen az Ausztriával való jó viszony ápolását ajánlotta a nemzetnek, gondol-e egyáltalán a magyar iparállamra. Ezzel már csak azért sem voltunk tisztában, mert a parlament többsége — nem a munkapárt egésze, hanem az összes pártok zöme — több ízben erős agrárius velleitásokat árult el. Nem szükséges erre példákat felhozni. Csak arra utalunk, hogy a szerb kereskedelmi szerződés megszavazását, amelyhez a magyar iparnak erős érdekei fűződnek, a legkülönbélebb ürtügyek alatt egyre halogatta.

Ennek a bizonytalanságnak ime vége van. Január 9-én — ezt a napot vörös betűkkel fogjuk beírni a magyar ipar történetébe — a képviselőház megszavazta a Szerbiával kötött kereskedelmi szerződést, amely — ezt már több ízben fejtegettük — részt üt az eddigi agrárius kereskedelmi politikán, megnyitja a magyar ipar számára a szerb piacot és remélünk engedi, hogy meg fogjuk kezdeni ismét a térfoglalást a bolgár és a török piacon is, mert a szellem, mely az 1910-iki szerb szerződésben érvényesült, módot fog nyújtani arra, hogy a Bolgárországgal és Törökországgal kötendő kereskedelmi szerződésekben engedelményeket eszközöljünk ki a magyar ipar részére és a távolabbi Levante-piacokon is utat törjünk a magyar vállalkozási szellemnek.

A Szerbiával kötött szerződés mellett igen erősen érvelt — a földmívelési miniszter. Ő hangoztatta, hogy Szerbiával szemben a do ut des álláspontjára kell helyezkednünk. Sőt még azt a frappáns érvet is felhozta, hogy „ha a Balkán államokkal nem tudunk szerződni, nem tudom, kivel fogunk szerződni.”

Ez az érv nyilvánvalóan a magyar ipar álláspontját erősíti. Ausztriával, Németországgal, Svájccal, ahol a mezőgazdasági terményeinket helyezzük el, gróf Károlyi Mihály is

szívesen köt szerződést az iparvédelem rovására.

A Balkán-szerződésekben a magyar ipar érdekei érvényesültek és gróf Serényi Béla imént idézett érve tulajdonképpen azt akarja kifejezni, hogy ha a Balkán-államokban nem eszközölünk ki kedvezményeket a magyar iparnak, akkor Isten tudja, hogy hol fogunk a magyar gyártmányok kivitele érdekében valamit kieszközölni.

A földmívelési miniszternek ebből az érdekes mondásából meritjük azt a bizalmat, hogy a magyar kereskedelmi politika a magyar ipar érdekében szerződni fog most már Bulgáriával és Törökországgal is.

A szerb szerződés megszavazását tehát határozottan iparfejlesztési akciónak nevezhetjük.

És érdekes véletlen, hogy azon a napon, amelyen a képviselőház megszavazta a szerb szerződést a képviselőház pénzügyi bizottsága behatóan foglalkozott a közvetlen iparfejlesztés kérdésével is.

Az iparfejlesztést Heltai Ferenc, a kereskedelmi minisztérium költségvetésének előadója tette szóvá.

Heltai beszédéből csak egy rövid kivonatot juttott nyilvánosságra és ebből a kivonatból úgy látjuk, hogy Heltai nincs megelégedve az iparfejlesztés eddigi rendszerével. Azt kívánta, hogy a gyáraknak megadott segélyekről szóló jelentés tüntesse föl mindazon viszonyokat és körülményeket, amelyekből egész szabatosan ítélni lehet, hogy az állami pénzsegély minden egyes esetben kellőleg indokolva volt-e. Magyarán mondva, Heltai azt fejezte ki, hogy Kossuth és Szerényi nem helyesen használták a segélyek megadásában a törvény által rájuk ruházott diszkrecionális jogot és célszerűbb volna, ha a segélyeket a képviselőház szavazná meg az egyes gyáraknak.

Ezt a felfogást Hieronymi miniszter sem hagyhatta szó nélkül. Kijelentette, hogy ő ugyan eddig még nem élt ezzel a diszkrecionális joggal, de szükségesnek tartja, hogy a minisztériumnak ebben a kérdésben széleskörű diszkrecionális hatalma legyen, mert másként nem lehet elérni eredményt és mert a Heltai által említett „viszonyok és körülmények” közzététele megakadályozná az új gyárak keletkezését.

A miniszter megjegyezte, hogy az egyes ipartelepek segélyezésénél követendő módszert most tanulmányoztatja. Arra gondol, hogy a segélyt nem a befektetett tőkéhez, hanem a termeléshez képest lehetne engedélyezni. Erre meg kell jegyeznünk, hogy ez a módszer tán okszerűbb volna a mostaninál, de az exportot bizonyos viszonylatokban lehetlenné tenné, mert a termelési prémiumot egyes idegen piacokon a „countervailing duty”-val paralizálnák, t. i. a kiviteli prémiumnak megfelelő vámpótlékkal

sujtják majd az illető magyar árucikkeket, még pedig nemcsak a segélyben részesített gyár áruját, hanem a többi magyar gyárak hasonló áruját is.

Ezen vita során a kereskedelmi miniszter azt a fontos kijelentést is tette, hogy a jövő évre már lehetséges lesz az iparfejlesztési akcióról részletes programot is adni.

Megelégedéssel vesszük tudomást erről a nyilatkozatról. A iparfejlesztés nem halt meg, csak alszik. Sőt most már nem is alszik, hanem felébredt.

S. A.

## UJDONSÁGOK.

— **A községi választók ügye.** A delegáció tegnapi ülésén tárgyalt községi választói felelősségek kapcsán az autonompárt nevében beadott Martich-féle felelősségről sikerült megállapítanunk, hogy annak alapján százharminchétféle választó, aki eddig a névjegyzékben benne volt, töröltetett. Ezek legnagyobb része magyarokból, horvátokból és a Maylander-párt híveiből állanak. Viszont felvett a delegáció Martich felfolyamodása következtében százhuszonegy olyan választót, aki eddig a névjegyzékben nem szerepelt. Ily módon a községi választók aránya a tegnapi döntés folytán 258 szavazattal toldott el az autonompárt javára. Kiváncsiak vagyunk, hogy mit fog ehhez a suskushoz szólni a közigazgatási bíróság.

— **A fiumei népszámlálás botránya.** Napról-napra több város népszámlálási eredménye lesz ismeretes, mindenütt befejezték már az összeírást, csak éppen Finnében nem akar a népszámlálás sohogysémet véget érni. A napokban megirtuk, hogy Wickenburg István gróf kormányzó a beérkező sok panasz folytán a városi tanácshoz erélyes hangú átiratot intézett, amelyben a népszámlálás sürgős megállítására utasította a tanácsot. Az átiratnak volt is valami eredménye, mert másnap, január 15-én a kormányzó összeíróivét a számlálóbiztos átvette s több állami tisztviselőnél is megtörtént az összeírás.

Azóta azonban egyre-másra érkeznek a kormányzósághoz panaszok, melyben a népszámlálás csigalassúságát panaszolják fel. A január 15-ig meghosszabbított népszámlálás ma, január 20-án sincs még befejezve s a folytonos panaszokra való tekintettel a kormányzóság újból erélyesen megsürgeti a népszámlálás befejezését. Wickenburg István gróf kormányzó most lapunk útján hívja fel mindazokat, akik még összeíró ívet nem kaptak, vagy akiknél nem járt mindezeig számlálóbiztos, hogy erről személyesen, vagy telefonon a kormányzóságnak vagy szerkesztőségünknek jelentést tegyenek.

— **A főgimnáziumi menyezetebeomlás.** A főgimnázium épületében történt menyezetebeomlás ügyében tegnap a kormányzóságon Wickenburg István gróf kormányzó elnöklésével értekezlet volt, amelyen megállapították, hogy a beomlott menyezet felett a bencés-

rendi apácák egyik tanterme van. Ezt a tantermet nyomban bezárták. Ma délután Nádori István kir. mérnök a városi építészeti ügyosztály több tagjával helyszíni szemlét tart s ugy a beomlás helyét, mint a főgimnázium épületét tüzetesen megvizsgálják. Az előadásokat egyelőre keddig felfüggesztették. Ha azonban keddig a munkálatokkal nem jönnek rendbe, akkor az előadásokat egy más intézetben délutánonként tartanák meg.

— **Illetékleszállítás a kőolajkikötőben.** A kereskedelemügyi miniszter 90728 sz. rendeletével a fiumei kőolajkikötő, valamint az ahhoz tartozó területeken a vitorlások és gőzcsők felügyeleti díját leszállította s e rendelet azonnal hatályba is lépett. A rendelet szerint azon rendkívüli felügyeleti szolgálatra való tekintettel, amelyet a révhatóság a kőolajkikötőben kikötött hajók biztonsága érdekében gyakorol, ezentúl minden egyes huszonöt lajstromozott tiszta tonnatartalmat meghaladó hajótól a kőolajkikötőbe való befutásától egészen a kikötő elhagyásáig napjái leszállított illetéket fog beszédelni.

— **A Cunard és a pool.** A tegnapi fővárosi lapok a következő félhivatalos tudósítást közölték:

„A kivándorlási tanács Majláth József gróf elnöklésével ülést tartott, melynek tárgya az északi kontinentális poolhoz tartozó hajóársaságoknak koncesszió megadása iránt a belügyminiszterhez benyújtott kérvénye felett való véleményezés volt. A kivándorlási tanács beható tárgyalás után a koncesszió megadását véleményezte.”

A belügyminiszter tehát valószínűleg a kivándorlási tanács véleményére való tekintet nélkül is, meg fogja engedni a poolhoz tartozó öt hajóársaságnak, hogy Budapesten és a határon irodákat létesítsenek. A koncessziók megadása ellenében viszont a társaságok tartoznak titkos kivándorlási csábitásra való működésüket beszüntetni. Ezenkívül magukra nézve el kell ismerniök a magyar kivándorlási törvény rendelkezéseit is.

A kivándorlási forgalmunk lebonyolítását elsősorban érdeklő döntés alkalmából nem lesz érdektelen azt vizsgálnunk, hogy a poolhoz tartozó társaságoknak adott kedvezmény milyen hatást fog gyakorolni a kivándorlókra. Ha a statisztika adatai tekintjük, azt tapasztaljuk, hogy Fiumén át átlag 35—40,000 kivándorló hagyja el az országot évenként. A nyugat-európai kikötőkön át ellenben évenként közel százezer ember költözik az új világba anélkül, hogy azokról az állam tudomást vehetne. Ezek ugyanis a kivándorlás szövevényes és bürokratikus intézményét messze elkerülve, utlevél nélkül, szabadon indulnak utnak.

Most ez szinte tarthatatlan helyzet egy csapásra előnyösen megváltozik. Az öt hajóársaság ugyanis csakis szabályszerű utlevéllel felszerelt kivándorlókat vehet fel, akik után fejenként tíz koronát kell fizetniök az eddigi jóformán céltalanul gyűjtött kivándorlási alap javára. Az alap tehát eddig soha nem tapasztalt összeggel fog gyarapodni. Lesz azonban

még egy másik, már kevésbé örvendetes tény is. Ez pedig abban áll, hogy a kivándorlási biztosok száma egyszerre ötten is megporodni fog. Szinte bizonyosra vehető, hogy újabb feltucat kivándorlási szaktekintély a kivándorlás minden bonyolult, sőt rejtett részével is tisztában lesz már a hivatalban napján . . .

Nem szabad azonban megfeledkezni a másik érdekelt félről, a Cunardról sem, melyről eddig nem esett szó. Az eddig is vezető öt társaság most már annak az állami engedelmére alapján támaszt versenyt a Cunardra, amely a magyar—amerikai vonalat napjaink kizárólagossági joggal működteti. A főváros és egyéb nem kevésbé figyelemreméltó városok miatt a Cunardra tehát nehéz idők foghatnak következni. Fokozza ezt, hogy jövőre évenként harminchat járatot kell neki indítania. Milyen módon egyenlítették tehát ki a home-egyenes ellentétes érdekeket? Ez az, amely mindenkit joggal érdekelhet. Erről azonban Cunard, állam és pool egyaránt mélyre hallgat.

— **A „Recina“ gépeszbojkottja.** A hajógépeszek között annyi zugolódásra méltatlankodásra adott okot a „Recina“ gépeszbojkottja, hogy a gépeszstrájk közelálló dolog. A rendőrség már tegnap készülőre a strájk kitörésére és a rendőrség több rendőrfelügyelővel küldte ki Minach Mario rendőrpáncsnok vezetésével, hogy esetleges zavargásoknak elejét vegyék. A rendőrség kirendelt emberei tíz óráig készenlétben voltak a kikötőben, azonban semmi sem történt, a rendőrök visszatértek a központi rendőrségre.

— **A fiumei utca tükre.** Tegnapi napokban panaszos levelet közöltünk, melyben írója szóvá tette a Viale Deák porfelhőjéről. Amennyira jogos volt a felszólalás, hogy az utca szűk utat nem locsolják, annyira kellemes érintett ma bennünket, hogy úgy a kocsi útjára mint a gyalogjárót ma reggel a seprés felöntötték. Kívánatos volna most már, ha ez a gyakorlat állandósíttassék s ne csupán akkor történjen gyors intézkedés, amidőn a városi tisztviselők felszólalásokat kell közölnünk a városi tisztviselők állapotaikról. Ez alkalommal a köztisztviselési hivatal figyelmét felhívunk a Riva Szapary tisztátalanságára. A városi tisztviselőknek nagyobb figyelmet kell tanúsítani a seprés utca tisztaságára, ha már a sűrű kocsiözlekedés nem is enged meg, hogy az utca Corso tisztaságát megőrizze, öntözés nélkül nem szabad az utca szűk utat. Ezt a polgárok s a Riván álldogáló munkások is megkivánják. Végül pedig ajánljuk, hogy a város tiltsa a járdára való köpökdést. Jóérzésű ember csak undorral megnézheti a Riván, annyira teleköpik a pipák munkások a gyalogjárót. A köztisztviselési hivatal ezekre a visszas állapokra nagyobb figyelmet kell, hogy fordítson s a közönséget a legkézzel fogható módon figyelmeztesse a köpökdés veszélyére. Egyelőre ezt akartuk mondani a fiumei utca tükréről, mely ma már sajnos, igen homályos képet mutat.

# Sirolin

„Roche“

Lehető minden gyógyszer-tárban.  
Ami gyógyszertárban is kapható.

**Gümőkór (tüdőbajok), légzőszervi bántalmak, számarköhögés, influenzánál.**

Ki használjon Sirolint?

1. Aki hosszú ideig korábban köhögés bántalmában szenved.  
2. Mindezek, kik gőzburban szenvednek. Sirolin „Roche“ által rövid időn belül meggyógyulnak.  
3. Azokban szenvedők már rövid há-

nyat után Magyarországon köhögés bántalmak.  
4. Szívroham, szívgyulladás, szívműködés zavarok, gyermeknek rendkívül fontos szer a Sirolin.  
A táplálékot nagyon elősegíti.

Csak eredeti csomagolású SIROLIN „Roche“-t használjunk és pótlásokat határozottan utasítsunk vissza.

F. Hoffmann-La Roche & Co., Basel (Schweiz) Grenzach (Baden).

— **A vigyázatlanság áldozatának temetése.** Tegnap délután boncolták fel a temető halottsházában Beck Lajost, a Pannonia borkiviteli társaság szerencsétlenül járt alkalmazottját, akit kedden délután a szabadkikötőben egy vasuti kocsi a raktár falához nyomott. A boncolást végző bizottság megállapította, hogy a halál több bordatörés és halálos belső sérülések következtében állott be. Délután öt órakor a holttestét az izraelita temetőben elhantolták.

— **Összeütközés a kikötőben.** Tegnap reggel, amikor a „San Nicolo” nevű dalmát vitorlás Fiuméba érkezett, a Baross-kikötőben orrával nekiment az ott horgonyzó „Triglav” osztrák gőzösnek. Az összeütközés oly heves volt, hogy a „Triglav” vaslemezei mélyen behorpadtak. A gőzös legénységének legnagyobb része még aludt s így nagy volt az ijedség, amelyet az erős lökés okozott. Hanyathomlok rohantak a fedélzetre, mert azt hitték, hogy nagyobb összeütközés történt, de azután meggyőződtek, hogy csak kisebb baleset történt. A „Triglav” kárát a „San Nicolo” tulajdonosa téríti meg.

— **Kereskedelmi szerződés Montenegroval.** A Montenegróval kötendő kereskedelmi szerződés már annyira haladt az előkészítésben, hogy az illetékes törvényhozási fórumok rövidesen tárgyalni is fogják. Ezzel egyidejűleg újabb szabályozásra kerülnek az összes kereskedelmi forgalmi hajózási kérdések Montenegróval szemben — a legtöbb kedvezményes szerződési alapon. A monarchiának kereskedelme Montenegróval — dacára az erős olasz törekvéseknek — még mindig igen jelentékeny. Montenegrónak 1906-ban 5.1 millió korona értékű árubevitelében Ausztria-Magyarország 4 millió koronával, 1907-ben 6.3 millió korona bevételben 4.7 millió koronával szerepel. Montenegró kivitele főként a szomszédos Dalmáciába irányuló élelmiszerek kiviteléből áll. Az új szerződés szerint a Boche di Cattaro ellátására évenként 6000 darab fegfőljebb 300 kgr. súlyu szarvasmarha, 20.000 darab kecske és birka és ezer mázsa fűtölt birka és ürühus bevétel fog — bizonyos ellenőrző feltételek mellett engedélyeztetni.

— **Munkásgimnázium.** A fiumei állami polgári fiúiskolában fennálló Munkásgimnáziumban ma, pénteken este 8-tól 9-ig az „Egyetemes földrajz sorozatból „Az Alpesebben és a Rajna völgyén” címmel lesz előadás.

Vasárnap délután 5-től 6-ig pedig a magyar történet köréből „az első királyok az Árpád házból” címen tartanak népies előadást. Mindkét előadáson felnőttek díjtalanul vehetnek részt.

— **Mese az ollóról meg a zenéről.** A fiumei magyar félhivatalos estilapban az utóbbi időben napról-napra több csodabogár lát napvilágot. Olvasóink emlékezhetnek, hogy január 11-én telefonszólítás alapján közöltük, hogy az aradi jószágigazgatóság egyik főszámellenőre szerencsétlenül járt, amennyiben egy épülő hidról lebukva, a Marosba fult. Ez a hír csak január 18-án jutott el a félhivatalos esti lapocskához és ezt meg is tudjuk érteni. A „Marosi Harsona” csak hetenkint egyszer jelenik meg s addig a fiumei esti lap egyedüli munkatársa, az olló pihe-nésre van kárhóztatva. Tegnap számában a hivatalos félhivatalos a katonatisztek hangversenyéről ír — hasból.

Elmondja, hogy a Jellasich-ezred tisztjei szerdán este a Deák-szálló nagytermében a második hangversenyüket rendezték, igen jól mulattak, nagyszámu közönség volt jelen s az ezred zenekara a megszokott szabotossággal néhány számot játszott. Ennek a hírnek ugy-látszik csak január 26-án kellett volna megjelennie, mert a katonatisztek január 25-én rendezik második hangversenyüket. A szerda esti állítólagos hangversenyéről szóló tudósításon a Deák-szálló gazdája és pincérei csodálkoztak legjobban, ők ugyanis a zenekar megszokott szabotosságát csak a távolból hallhatták, mert az szerdán este a Dante-téren és nem a Deák-szállóban játszott. A katonatisztek meg a nagyszámu közönség csak ott „műélvezett” az Isten

szabad ege alatt. Egyébként konstatáljuk, hogy az olló bámulatos szorgalommal működik.

— **A külföldi oklevelek nosztrifikálása.** A hivatalos lap tegnapi száma közli a vallás- és közoktatási miniszter szabályrendeletét a külföldi orvosi oklevelek honosítása tárgyában. A mi orvosi fakultásunkon szerzett tanulmányokhoz hasonló előtanulmányok alapján szerzett orvostudosi oklevél honosítása iránti kérelmet valamelyik hazai tudományegyetem orvoskari tanári testületéhez kell benyújtani, felszerelve a kellő okmányokkal, amelyek alapján a fakultás az illetőt a II. és III. orvosi szigorlat letévése után a kar a folyamodó oklevelét honosítottnak jelenti ki. Valamely magyar egyetemi tanszékre való meghívás és kinevezés, a külföldi orvosdoktori oklevél érvényességének elismerésével egyértelmű; az ilyen külföldiek orvosi oklevelei ad honores honosítási záradékkal látandók el.

— **Megint drágább lett a kávé.** Az utóbbi időben tudvalevően a kávé ára állandóan emelkedett. A múlt hét folyamán a kávé-árak megint jelentősen emelkedtek. Hamburgi jelentés szerint egy nap alatt 2 1/2 márkával 60 3/4 márkára emelkedett 50 kgonként a kávé ára. Ilyen drága a kávé még csak egyszer, 1893. év nyarán volt. A kávénak e nagy emelkedése három nagy cég spekulációjának a következménye. Ez a három cég San-Paoloban, Santosban és az európai kikötő városokban minden kávé összevásárol, úgy hogy a kereskedők kifogyó félben levő raktáraikat nem tudják felfrissíteni.

— **A babtermelés.** A babtermelésről, különös tekintettel a nemzetközi forgalomra, címmel Adler Tivadar toliból igen érdekes könyv hagyja el nemsokára a sajtót. A könyv részletesen és igen élénk vonásokban tárgyalja a babtermelés hazai viszonyait, egyben megvilágítja a kiviteli kereskedelem összes momentumait. Minden részletében megfelelő keretben megismerteti a külföldi verseny minden fázisát, leírja az amerikai manipuláló rendszert, nemkülönben bemutatja a tisztító malmokat is.

Történeti alapon kimutatja a bab eredetét, foglalkozik az egész világon előforduló összes fajokkal és kémiai alapon összehasonlítást tesz a bab tápértékét illetőleg a többi élelmicikkkel. A könyv, amelynek bolti ára 2 korona, előjegyezhető a szerzőnél. (Budapest, Arany János-utca 9.)

— **Rendkívüli közgyűlés.** Az osztrák-szálló- és gyógytelep részvénytársaság Abba-ziában február 3-ra rendkívüli közgyűlést hívott egybe, melynek napirendjére az alapszabályok megváltoztatását tüzték ki. A nyolc milliós jelzálogkölcson hovatfordítása iránt a rendkívüli közgyűlésen indítványt fognak tenni.

— **A kikötőből.** A kikötőbe részben a tegnapi, részben pedig a mai napon a következő hajók érkeztek: „Anna Goich” osztrák gőzös Bonából 1950 tonna foszfáttal; „Royal Seepter” angol gőzös S.-Nicolasból 830 tonna tengeri fűvel; „Urano” osztrák gőzös Alexandriából, 3400 zsák dióval, 700 zsák fálínkával, 200 bál gyapjuval; „Báthory” magyar gőzös Triesztből, 500 zsák kávéval; „Duna” magyar gőzös Bordeauxból, 1000 hordó gyantával és 300 hordó olajjal; „Tede” osztrák vitorlás Buenos-Ayresből, 700 tonna suebracóval.

Indult: „Jókai” magyar gőzös Santorba, 3276 hordó liszttel, 170 láda árpával, 70 tonna cukorral, 150 tonna cementtel és 400 tonna fával; „Orseolo” olasz gőzös Calcuttába, 3000 tonna cukorral és 500 tonna fával; „Triglav” osztrák gőzös Catániába, 1200 tonna fával; „Kolosvár” magyar gőzös Londonba, 850 tonna fával, 120 tonna liszttel, 100 tonna cukorral és 300 tonna fakivonattal.

## Távirat ◀▶ Telefon

### A képviselőház ülése.

BUDAPEST, jan. 20. A képviselőház mai ülésén Berzeviczy Albert elnököl.

Hieronymi kereskedelmi miniszter miniszter három vicinális javaslatot terjeszt be, mire folytatják a bankjavaslat tárgyalását. Ugy lát-szik, hogy az ellenzék elhatározta, hogy minden szónoka a leghosszabb ideig beszéljen. Ma is

Polónyi Dezső az ülés megnyitásától dé-lután egy óráig beszélt. Véleménye szerint a javaslatot nemcsak gazdaságilag, hanem politi-ka szempontból is kell bírálni. Meggyőződésé-nek ad kifejezést, hogy az önálló bank felállít-ása feltétlenül előnyös lesz az országra. Fog-lalkozik a készfizetéssel s kifogásolja, hogy a pénz- és érmeszerződést együtt tárgyalják.

Statisztikai adatokkal igazolja, hogy a nagy osztrák gazdasági intézetek milyen mó-don kapcsolódnak a nemzet testébe. A javasla-tot nem fogadja el. Csatlakozik a két függet-lenségi párt által benyújtott határozati javasla-tokhoz.

Az elnök erre szünetet rendel el. Szünet után

Hantos Elemér munkapárti képviselő emelkedik szólásra. Kijelenti, hogy a bankja-vaslatot tárgyi szempontokból akar foglalkozni. Míg az osztrák-magyar bank hiteligényeinket jól és olcsón szolgálja ki, addig semmi szük-ség arra, hogy az országot az önálló bankkal való kísérletezés veszedelmének tegyék ki. Hantos ezután folytatja a beszédét s valószí-nűleg kibeszéli az ülés hátralevő részét.

### Minisztertanács.

BUDAPEST, jan. 20. A képviselőház mi-niszterelnöki szobájában ma minisztertanács volt, mely délután egy óráig tartott. A minisz-tertanácson a katonai büntető perrendtartás re-formájával foglalkoztak.

### Justh nyilatkozata.

BUDAPEST, jan. 20. Justh Gyula ma a képviselőház folyosóján egy újságírónak ki-jelentette, hogy jelenleg nincs obstrukció és hogy obstrukciót nem is terveznek. Addig, míg az általános választói jog alapján össze-ülő parlament meg nem kezdi működését, tevékenységről szó sem lehet. Csakis a vá-lasztói jog törvénybeiktatása után lehet a parlamenti munkát biztosítani.

### A jegybank főtanácsának ülése.

BÉCS, jan. 20. Az osztrák-magyar bank főtanácsa ma Popovics Sándor bankkormány-zó e nöklésével ülést tartott. A vezértitkár je-lentésében hangsúlyozza, hogy a nyugati jegy-bankok tartózkodó álláspontja miatt nem lát okot arra, hogy a főtanács a kamatlábbal fog-lalkozzék.

### Az osztrák delegáció.

BÉCS, jan. 20. Minthogy Glabinski vasut-ügyi miniszterre történt kineveztetése folytán a delegációban viselt tagságától megválik, helyébe Kozlovski lovag képviselőt választják meg al-elnökül.

„Sans Souci” KOR. 2.50

elismert legfinomabb, francia minta szerint előállított pezsgő.

Carte d'Or, Carte blanche Kor 2.25.

Asti spumante . . . . . „ 2.—

Gennaro Ossoinack pezsgőbor pince Görz,

**Lederer penzio Abbazia.**  
**Habsburg villa és Park szálló**

120 szoba. Lift. Fürdők a házban.

Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

Főraktár Fiumében: Benvenuto Vezzil-nél  
Via Lodovico Kossuth.

**A király látogatásai.**

BÉCS, jan. 20. Az uralkodó tegnap látogatást tett a Schaumburg-Lippe hercegi párnál, ahol husz percig időzött. A közönség nagy ovációkkal fogadta a királyt, akinek jó arcszínre feltűnést keltett. Az uralkodó ezután a Windischgrätz hercegi párnál adott dínereken részt.

**Neumayer a királynál.**

BÉCS, jan. 20. Neumayer polgármester hétfőn kihallgatáson jelenik meg a királynál, akit Bécs város báljára fog meghívni. A polgármester ez alkalommal a királynak jelentést tesz a párisi utról, különösen pedig a tegnapi előtti bankettéről, amelyen ő felségéről sok szeretettel emlékeztek meg.

**Hötzenendorfi Konrád lemondása.**

BÉCS, jan. 20. Legmagasabb katonai körökből származó értesülések szerint Hötzenendorfi Conrád vezérkari főnök legközelebb megváltik állásától. A vezérkari főnök elkedvetlenedésének az az oka, hogy közte és a hadvezetőség között nézeteltérés merült fel a csapatképzés módjaira nézve. Hötzenendorfi Conrád lemondása esetén hadseregfelügyelő lesz. Utódjául Schemira Balázs altábornagy, hadügyminiszteri osztályfőnök van kiszemelve.

**Kisiparosok a pénzügyminiszternél.**

BUDAPEST, jan. 20. A pestvidéki építőiparosok monstre küldöttsége járt ma a képviselőházban, hogy Lukács pénzügyminiszternél tisztelegve, arra kérje, hogy a kispesti négyszáz munkásház építését ne nagyvállalkozókra, hanem a kisiparra bizza. Lukács azt izente a várakozóknak, hogy nagy küldöttséget nem hajlandó fogadni, szóba áll azonban velük, ha legfeljebb tizennyolc képviselőjüket küldik hozzá. A tizennyolc ember kivált a küldöttségből és előadták a panaszukat a miniszternek, aki megígérte, hogy megvizsgálja az ügyet és jóakaratóról biztosította a küldöttséget.

**Meglopott képviselő.**

BUDAPEST, jan. 20. Lévy Lajos báró országgyűlési képviselő, aki ma több képviselőtársával Trencsénből a fővárosba érkezett, bejelentette a rendőrségen, hogy sok ezer koronát és számos fontos okiratot tartalmazó tárcája a vonaton eltűnt. Lévy báróval és képviselőtársaival egy fülkében utazott egy elegánsan öltözködött uriember, akit a tárcá ellopásával gyanúsítanak.

**Elfogott betörő.**

FOGARAS, jan. 20. A fogarasi csendőrség a budapest—predeáli vonalon Héjjasfalva és Fogaras közt elfogta Lorner Áron nemzetközi betörőt, akit a Szabamegyében legutóbb történt templombetörések elkövetésével gyanúsítanak.

**Elsülyedt gözös.**

HAMBURG, jan. 20. A „Patagonia“ nevű gözös, amelyet a kikötőben ki akartak javítani, tegnap elsülyedt. Megállapították, hogy a lefejtett hajólemezek helyén támadt réseken a víz behatolt és a hajót elsülyesztette. Emberéletben kár nem esett. A kiemelési munkálatokat megkezdték.

**Sulyos végű kardpárbaj.**

ARAD, jan. 20. Láng Móríc tűzészázados és Reisz Artur gyalogsági főhadnagy ma délelőtti kardpárbajt vívtak a huszárkaszárnya vivótermében. A felek háromszor csaptak össze és mindketten halálosan megsebesültek.

**Zára képviselőtestülete.**

ZÁRA, jan. 20. Zára az egyedüli város Dalmáciában, melynek képviselőtestülete teljesen olaszokból alakult. A horvátok minden igyekezete eddig, hogy az olaszoktól elhódítsák Zárát, az olaszok egyetértésén megtört. Most Zára újból megválasztja képviselőtestületét s ez alkalommal egy horvát tagsági helyet nyerne a horvátok.

**A trónörökös Brioni szigetén.**

BÉCS, jan. 20. Ferenc Ferdinánd trónörökös ezidén is több hetet tölt Brioni szigetén. A trónörökös családjával március közepén utazik el Brioni szigetére, ahol mintegy két hónapig fog tartózkodni.

**A bécsi községtanácsosok utja.**

PÁRIS, jan. 20. A bécsi községtanácsosok tegnap délelőtti Neumayer dr. polgármesterrel elutaztak Párisból. A pályaudvaron a párisi községtanács elnöksége szívélyes búcsút vett a bécsi vendégektől. Neumayer polgármester Páris szegényeinek 1500 frankot adományozott.

**A bécsi népszámlálás.**

BÉCS, jan. 20. A népszámlálás további kimutatásai szerint Bécsben 40.025 lakóház van, 6895 házzal több mint a legutóbbi népszámlálás idején. Bécs jelenleg 480.683 lakbélivel bír, az emelkedés tíz év óta 109.391.

**A hunyadmegyei állapotok.**

DÉVA, jan. 20. A belügyminiszterium által kiküldött vizsgálóbizottság ma érkezett vissza Petrozsényből, ahol igen szomorú tapasztalatokat szereztek. A petrozsényi fősolgabírói hivatal három tisztviselőjét nyomban felfüggesztették, több tisztviselő ellen pedig vizsgálatot indítottak. Barna Gábor és Tribusz Aladár solgabírákat állásaikból felfüggesztették, az alispán ellen pedig fegyelmi vizsgálatot indítottak.

**Nagy tűz Brüsszelben.**

BRÜSSZEL, jan. 20. Ma délelőtti egy egész házcsoport gyulladt ki. Mire a tűzoltók odaértek, a tűz már több házat elhamvasztott.

**Agyonlőtt gyárigazgató.**

PÁRIS, jan. 20. A Petzer-féle nagy gyár igazgatóját, Piccardot ma délelőtti az utcán három ismeretlen egyén revolverlövéssekkel megölte. A merénylők a nagy zavarban elmenekültek.

**A kiszabadult rab büne.**

BUDAPEST, jan. 20. Tegnap délután két órakor a főposta poste-restante osztályán egy fiatalember éppen abban a pillanatban lölte magát agyon, amikor egy detektiv le akarta tartóztatni. Ma az öngyilkost édesanyja agnoszkálta. Németh Mihály félegyházi születésű 25 éves kereskedősegéd személyében. Németh hat hónapi börtönbüntetését ülte le a gyűjtőfogházban s mikor kiszabadult egy fogolytársának, Gödöllei Aladárnak anyjától négyszáz koronát akart kicsalni.

**Beraktározott pestises hullák.**

SZENTPÉTERVÁR, jan. 20. Charbinból táviratozzák, hogy az ott uralkodó pestisjárvány nagy arányokat ölt. A holttesteket nem tudják elhantolni, ughogy azok az utcákon hevernek. Egy kínai munkás arra vállalkozott, hogy a hullákat darabonként három koronáért a temetés napjáig megőrzi.

**Halál helyett**

életfogytiglani börtön.  
TOKIO, jan. 20. A mandarinok összeesküvés miatt letartóztatott 24 anarchista közül halálra ítélt 12 anarchista ítéletét életfogytiglani börtönné változtatták. Kotoko dr. egy asszonyt kivégzik.

**A Tengerpart**

telefonszáma

229

**Fogak.**

Szájpadlás nélkül  
4 koronát

Gyökerek eltávolítása fölösleges. Ha náthatatlan, rosszul illő fogsorokat egy alatt használhatóvá alakítok. Készítek továbbá csapfogakat, aranykoronákat és hidakat, melyek a szájból ki nem vehetők és a természetes fogaktól meg nem különböztethetők. Munkáim a fogteknika legújabb vívmányai szerint készülnek 10 évi jótállással.

**Pálmai István fogműierme**

Telefon 12-10. Riva Szápary 2. II. emelet.  
Nyitva reggel 8-tól este 8 óráig. Megbeszélések vasárnap délután is.

**Bolti szolga**

jó bizonyítvánnyal felvétetik. Cim: He Kovics S. részletüzlet, Fiume, Via Germana 4. szám.

**Ház eladó**

Fiume legszebb helyén, Podmurvizze alkörségben két szoba, konyha, éléskamra, két köröskörül 182 m<sup>2</sup>-ől, villaszerű kőfallal körülvéve, vízvezetékekkel s két ciszternával. Csak a kiadóhivatalban.

**Üzlethelyiség Abbáziában**

a fő uton, a legforgalmasabb helyen kiadó. Megkeresések R. A. Klein, Abbazia Villa Anna címen.

**A TENGERPART**

egyes példányai kaphatók a

Globus hírlapelárusító üzletben, Via Vincenzo de Domini.

A Mayer-féle kioszkban, Piazza Dante, A m. kir. dohánygyártózséjében, Piazza Elizabetta.

Racki N. fűszer és dohánygyártózséjében, pályaudvarral szemben.

Capudi Romualdo likörüzletében, Deák Corso.

Acsay J. dohánygyártózséjében, Deák Corso 30.

Barbieri Edmea dohánygyártózséjében, Via Alessandrina 3.

Barbis-féle trafikban, Via Adamich.

Studel Mária kapu alatti újságárusító fülkéjében, Via Governo (Corso).

Trbojevic G. papirkereskedésében, Via del Molo.

Grbich Pasqualina dohánygyártózséjében, Via del Fosso.

Neumann Zsigmond fűszerüzletében, Via Serpentina.

Corenich Francesca papirkereskedésében, Via Germania 46 és

kiadóhivatalunkban, Vicolo dell'Ospedale Wurzer ház 1. emelet.

**Hadihajóink utja.**

BÉCS, jan. 20. Beérkezett távirati értesítés szerint a „Szigetvár“ osztrák-magyar csatahajó tegnap Mikoni kikötőbe futott be. Holnap tovább indul a hadihajó Tinosba. A hajón minden rendben van.

**György herceg ügye.**

BELGRÁD, jan. 20. Illetékes helyen kijelentik, hogy azok a kijelentések, mintha Vesnic párisi szerb követ a francia kormány beleegyezését nyerte volna el György hercegnek a Saint Cyr-i katonai akadémiába való felvételéhez, nem felelnek meg a valóságnak. A szerb követ György herceg ügyében egyáltalában nem tett lépéseket.

**Kanyaró egy intézetben.**

BUDAPEST, jan. 20. A vakok intézetében kanyarójárvány ütött ki. Eddig harmincegy gyermek betegedett meg. Egyik részüket privátpavillonba, a többieket pedig a városi kórházba szállították.

**Megszűnt sztrájk.**

BARCELONA, jan. 20. A háromezer sztrájkoló fuvaros elhatározta, hogy hétfőn reggel beszüntetik a további sztrájkot s munkába állanak.

**Megbüntetett aviatikus.**

BERLIN, jan. 20. Vincziers Jenő aviatikust, akit a német repülőiskola tanárává és pilótaképzőjévé vettek fel, szerződészegés

miatt, továbbá mert a johannistali repülőversenyen résztvett 195.000 márka pénzbüntetésre ítélték.

**Az elsüllyedt tengeralattjáró.**

PÁRIS, jan. 20. A köztársaság elnöke, a külügyminiszter és a tengerészeti miniszter az „U. III.“ tengeralattjáró naszád balesete alkalmából részvétüket fejezték ki a német birodalmi kormány előtt.

**Tömeges deportálás Szibériába.**

szentpétervári, jan. 20. Tegnap 260 politikai foglyot, köztük számos diákot is Szibériába transportáltak. Az éjjel sok házbán házkutatást tartottak és 15 személyt letartóztattak. A letartóztatások és deportálás oka az a forradalmi mozgalom, amely az orosz fővárosban ütötte föl a fejét.

A Via delle Pille I. szám alatt a Grande kávéház mögött levő előnyösen ismert

**SÖRCSARNOK**

Kitünő zónareggeli mely áll: pörkölt, gulyás vagy trippe, egy pohár sör s egy kenyérből

**50 fillér.**

Számos látogatást kér **Habetler Lajos**  
a Magyar Vendéglő volt főpincére

Előfizetők elfogadtnak.

**HUNGÁRIA-szálloda**

Fiume - Viale Franc. Deák - Fiume  
(a pályaudvar közelében).

KIFOGÁSTALAN KONYHA ÉS TISZTA.  
:: JÓ MINŐSÉGŰ MAGYAR BOROK. ::

34 KÉNYELMESEN BERENDEZETT  
:: VENDÉGSZOBA. ::

Olcsó árak! Olcsó árak!

**FUNDA ANTAL** A „Continental“ szálló volt tulajdonosa.

**WELLMANN TESTVÉREK**  
VAS- ÉS FÉMÁRUKERESKEDÉSE

Via del Pozzo 2. - FIUME - Via del Pozzo 2.

Állandó nagy raktár rúdvasban, lemezekben, épület- és bútortárolási eszközökben, szerszámokban és mindenféle konyhafelszerelési tárgyokban.

Szolid kiszolgálás. Olcsó árak.

**ZONGORA-TEREM ÉS KÖLCSÖN INTÉZET**  
ALAPITTATOTT 1880.

**ÖZV. POTOSNJÁK ANTONIA**

TELEFON 180. — VIALE FRANCESCO DEÁK 38. — TELEFON 180.

Ajánlja a legjobb gyártmányú zongorákat és pianókat előnyös fizetés mellett.  
ZONGORABÉRLET, JAVÍTÁS ÉS HANGOLÁS.  
A világhírű Bösendorfer zongorák egyedüli képviselősege.

A Tengerpart minden jogos panaszt közöl és minden közérdekű felszólalásnak !! helyt ad. !!!

**Zongora-terem és zongora kölcsön intézet.**

**SIESSEN!**

hogy a legelső gyáraknál személyesen és szakzerűen kiválóított pár száz darab zongorát és pianót, melyeknek egy választéka Fiume, Corso 12. szám alatti helyiségemben van felállítva, minden vételkényszer nélkül megtekintse.

Felesleges egyszerre százakat kiadni, mert vállalatom csekély havi részletre szállít zongorákat már 600 kor.-tól kezdve.

Minden más elképzelhető hangszerből dus választék.

Pianók legújabb, valódi hárfa szerkezettel, 10 évi írásbeli jótállással!

**ŠALAT K.**  
orgonaépítő és zongorahangoló.  
TELEFON 819

Bátorkodom uraságod nagybecsű figyelmét ezúton felhívni

**„MERKUR”**  
KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETEMRE,

hol minden a nyomdászat terén előforduló munkák a legpontosabb és legszebb kivitelben saját felügyeletem alatt készülnek. Uraságod saját érdekében cselekszik, ha nyomtatvány szükségletének beszerzése előtt b. rendelési szándékáról műintézetemet telefon útján értesíti.

Kiváló tisztelettel  
**CHILKO JÓZSEF**  
a „MERKUR” könyvnyomda tulajdonosa.

TELEFON 932

**„A TENGERPART”**  
telefonszáma

**229**

Ha előfizetni akar, vagy hirdetni valója van hívja fel ezt a számot

**229**

SCHÖN I. :: Szépség és hajápolási terme :: SCHÖN I.

A legújabb módszer szerint arc- kéz- láb-ápolás (manicur, pedicur) villanyos arcmasszázs (vibrations massage) szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

TELEFON 1189.

Nem kell többé szabónál mértéket venni!

**A legszebb kész férfiruhák**  
kaphatók legolcsóbban csakis az

**„ANGOL KIRÁLY”-hoz** címzett ruháuzletben

Fiume, Via del Lido 6 és Via del Molo 2. szám.  
Dus választék valódi angol szövetekből készült ruhákban. Mérték szerinti megrendelések felvételnek.

Első Fiumei Magyar

**Karpitos és diszitő**  
Viale Deák 26 - FIUME - Viale Deák 26

Modern tükördívánok, szőnyegdiván, garnitúrák, matracok készen kaphatók. Vállal a legegyszerűbbtől a legmodernebb berendezésig minden nemű karpitos, diszitő és angol bõrmunkát jutányos árban.

Szíves pártfogást kér

Eisler S. karpitos.

**Bonin penzió Velence**

Corte Barozzi, a Britannia-  
!! szálló mellett. !!

Kitünő bécsi konyha, különösen magyarok és osztrákok által látogatva, egy percnyi távolság a Márkus-tértől.

**„DE LA VILLE“**  
SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM  
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —  
Az étteremben délelőtt 9 órától izletes  
villásreggeli olcsó árakon.  
A kávéházban esténként KOVÁCS JÓZSEF  
jóhírnevű kaposvári cigányzenekara hang-  
versenyez.  
TULAJDONOS:  
BUDAI KÁROLY

**Peric Péter**

FIUME - Via Lodovico Kossuth 19.

Egyedüli specialista va-  
dász- és hegymászó vala-  
mint

különlegesség cipőkben.



Pontos kiszolgálás.  
Jutányos árak.

**Magyar bor!**

A t. fogyasztó közönség tudomására  
hozom, hogy nálam kitűnő, természetes  
tisza fehér magyar bor

□ literenként 60 fillérért □  
kapható, avagy fogyasztási adóval együtt  
80 fillérért házhoz szállítatik. Legkisebb  
rendelés 50 liter.

**Pauk Ödön - Fiume**

Riva Szapáry 1.

Telefon szám 470.

**Fiumei első magyar rizshántoló- és  
rizskeményítőgyár részv.-társaság.**

FIU M E.

Különlegesség  
**FÉNYKEMÉNYÍTŐ**  
táblácskakban.



VÉDJEJY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

**MERKUR KÁVÉHÁZ**

a vasuti állomással szemben  
Legjobb minőségű kávéházi italok. - - -  
□ MAGYAR BOROК. □  
- - - - - Pontos és tiszta kiszolgálás.  
Esténként Somogyi Zsiga zenekara hangversenyez.

**A MAGYARSÁG TALÁLKOZÓ HELYE.**

A n. é. közönség pártfogását keri  
KONRAD FERENC tulajdonos.

**SZABO VIKTORIA MOSODÁJA**

Via Serpentina 20. sz.  
Gyűjtőhely: Via Alessandrina 4. a kapu alatti tözsdében

▼ Marólug nélküli kézi mosás. ▼  
▼ Mindenféle női piperék, férfi-ing, ▼  
▼ gallér, kézelő stb. a legpontosabban ▼  
▼ :: elkészítve házhoz szállítatnak. :: ▼

**„BRISTOL“**

szálloda, kávéház és étterem

Fiume, Deák-Corso.

Teljes komforttal berendezett 65 szobá-  
val, kitűnő kávéházzal és étteremmel. Izletes  
magyar, német és francia konyha, legjobb  
minőségű fajborok és pezsgők, valamint ká-  
véházi italok állanak a t. vendégek rendel-  
kezésére

Bel- és külföldi lapok.

Figyelmes kiszolgálás.

Az étteremben és a kávéházban előfize-  
tések mérsékelt áron fogadtatnak el.

Tulajdonos: Ruzich György.

**Sima Károly**

Fiume, Vicolo dell'Ospedale 4. sz.  
Elvállal diszfestészeti, szoba-  
festő és cimfestő munkálatokat,  
valamint bútor- és bádofgfenye-  
zést. Mérsékelt árak. Pontos  
kiszolgálás.

**Uj cselédközvetítő**

iroda nyílt meg az Andrassy-  
utca és Remai-utca 4. számú  
ház sarkán.

Szives megbízásokat kér

Telef. 12-69.

Bratusa Károly.

**VIII. ÉVFOLYAM**

**VIII. ÉVFOLYAM**

**VIII. ÉVFOLYAM**

**„A TENGERPART“ január 1-én  
nyolcadik évfolyamába lépett**

➔ Az évfordulóval együtt „A Tengerpart“ terjedelme kibővült ➔

a mennyiben most négy oldalnál nagyobb terjedelemben ■ részben 6, részben  
8 oldalban — jelenik meg

Naponta tárcát közlünk, távirati rovatunk kibővült és a közgazdasági kérdések-  
kel az eddiginél is nagyobb mértékben foglalkozunk.

➔ A megnagyobbítás dacára Fiume legrégebb magyar napilapjának előfizetési  
ára továbbra is a régi maradt. ➔

Egy évre 24 kor., fél évre 12 kor., negyedévre 6 kor., egy óra 2 kor.

Tisztviselők fél áron kapják „A Tengerpart“-ot ➔ ➔ Mutatványszámokat egy hétig ingyen küldünk.

Előfizetéseket posta és telefon útján is felvesz „A Tengerpart“ kiadóhivatala  
Fiume Vicolo del Ospedale Wurzer ház I. em. Telefon 229. Postafiók 105. sz.